

Information till Sveriges kommuner i samband med utbetalning av ersättningar till kommunernas arbete med civilt försvar

Sverige genomför just nu den kraftfullaste förstärkning av totalförsvaret (både militärt och civilt) sedan kalla kriget. Förmågehöjningen syftar till att möta ett allvarligt säkerhetsläge, anpassa totalförsvaret för Nato-medlemskap och öka motståndskraften mot väpnade angrepp. De medel som nu fördelas markerar början på en långsiktig förmågeutveckling. Kommunerna kan räkna med fortsatta satsningar och förväntningar framöver.

Sveriges totalförsvär är beroende av ett starkt civilt försvar och en bra krisberedskap hos kommunerna. Alla Sveriges kommuner är av central betydelse för totalförsvaret, samtidigt som vissa kommuners förutsättningar och betydelse kräver särskilda insatser från staten.

- Under 2026 utbetalar Myndigheten för civilt försvar medel till kommunernas arbete med civilt försvar genom tre olika ersättningar:
 - 649 miljoner kronor enligt kommunöverenskommelsen (2024–2026) till samtliga kommuner,

Datum
Datum

Ärendenummer
MCF 20

- 400 miljoner kronor genom ett investeringsstöd för decentraliserad försörjningsberedskap till samtliga kommuner, samt
- 490 miljoner kronor till kommuner med särskild betydelse för totalförsvaret.

Med ersättning följer också ansvar. Staten bidrar med resurser och ramar – kommunerna bidrar med genomförande, förmågehöjning och motståndskraft. Tillsammans bygger vi ett starkare totalförsvaret.

Kommunöverenskommelsen

Nuvarande kommunöverenskommelse är inne på sista året och inga förändringar kommer att ske där.

2026 års ersättning till kommunerna, genom kommunöverenskommelsen uppgår till 649 miljoner kronor.

Regeringen har som ambition att en ny lag om kommuners och regioners grundläggande beredskap (LKRB) ska träda i kraft under 2027, vilket sannolikt innebär att formerna med nuvarande kommunöverenskommelsen kommer att upphöra och ersättas av nya finansieringsvägar.

Datum
Datum

Ärendenummer
MCF 20

Investeringsstöd för decentraliserad försörjningsberedskap

Myndigheten för civilt försvar fördelar 400 miljoner kronor genom ett investeringsstöd för decentraliserad försörjningsberedskap till samtliga kommuner.

Ersättningen fördelas till kommunerna för investeringar i materiel i syfte att stärka kommunernas arbete med civilt försvar och att öka förmågan att utföra sina uppgifter under höjd beredskap och ytterst krig.

Ersättningen ska finansiera direkta investeringar i försörjningsberedskap eller ha en nära koppling till försörjningsberedskap och omfattas av den blocköverskridande överenskommelsen från juni 2025.

Ersättningen som myndighetens fördelar finansierar utgifter för nedanstående anskaffningar.

- Investeringar i fysisk infrastruktur.
- Lager för drivmedel (inkluderar investeringar i reservkraft och bränsletillgång).
- Lager för livsmedel och kritiska förnödenheter.
- Lager för försörjning av sjukvårdsprodukter.

Ersättningen kan utgöra ett komplement till investeringsstöd med angränsande ändamål som andra myndigheter fördelar till kommuner, så länge villkoren för andra stöd tillåter detta. Om en kommun har ett planerat eller påbörjat ansökningsärende eller har

Datum
Datum

Ärendenummer
MCF 20

beviljats medel från en annan myndighet för en liknande åtgärd, ska den finansieringen hållas tydligt åtskilt från ersättningen för investeringar i decentraliserad försörjningsberedskap.

Huvudregeln är att tilldelade medel ska användas under 2026. Vid behov kan investeringar eller inköp ske senare, dock senast den 31 december 2028.

Myndigheten för civilt försvar kommer att genomföra en årlig uppföljning av hur tilldelade medel har använts och de åtgärder som vidtagits. Kommunen ska åiterrapportera på det sätt som myndigheten anvisar.

Fullständiga villkor för den här ersättningen finns på mcf.se.

Kommuner av särskild betydelse för totalförsvaret

Myndigheten för civilt försvar har under hösten och vintern identifierat kommuner med särskild betydelse för totalförsvaret tillsammans med Försvarsmakten och i dialog med civilområdeskanslierna och länsstyrelserna.

Enligt Myndigheten för civilt försvars regleringsbrev för 2026 ska myndigheten genom utbetalning av ersättning stödja dessa kommuner i syfte att stärka deras arbete med civilt försvar och öka förmågan att utföra sina uppgifter under höjd beredskap och ytterst krig. Medlen ska i huvudsak riktas till investeringar i ledningsplatser och särskilda samlingsplatser men kan vid behov också användas för investeringar eller materiel som syftar till att upprätthålla

Datum
Datum

Ärendenummer
MCF 20

samhällsviktig verksamhet inom kommunens ansvarsområde som är nödvändig för totalförsvaret.

Villkor och utbetalningsbesked för den här ersättningen, tillsammans med annan information förmedlas till berörda kommuner under vecka 12 genom länsstyrelserna.

Informationen som riktar sig till identifierade kommuner är sekretessbelagd, vilket innebär att kommunerna måste ha säkerhetsskyddsavtal med länsstyrelserna för att kunna ta del av den riktade informationen som Myndigheten för civilt försvar och civo/länsstyrelser tagit fram gemensamt och som ska förmedlas från Myndigheten för civilt försvar till civo/länsstyrelser för delning till dessa kommuner.

Datum
Datum

Ärendenummer
MCF 20

Fortsatt arbete under 2026

Myndigheten för civilt försvar bedömer att arbetet med att förvalta och över tid utveckla listan över kommuner med särskild betydelse för totalförsvaret behöver göras kontinuerligt inom ramen för gällande försvarsbeslut (2025–2030). Det fortsatta arbetet behöver ske i takt med att ytterligare planering och kartläggning inom det civila försvaret kommer på plats. Inför 2027 kommer Myndigheten för civilt försvar att tillsammans med civilområdena och länsstyrelserna, i dialog med Försvarsmakten och andra berörda aktörer att fortsätta det arbetet.